Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0231

Antrasis pasaulio aukščiausiojo lygio susitikimas socialinio vystymosi klausimais

2025 m. spalio 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Antrojo pasaulinio aukščiausiojo lygio susitikimo socialinio vystymosi klausimais (2025/2654(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (ES sutartis), ypač į jos 3 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 9, 10, 19, 45–48 ir 145–161 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,

– atsižvelgdamas į Europos socialinę chartiją,

– atsižvelgdamas į Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą,

– atsižvelgdamas į 2017 m. lapkričio 17 d. Tarybos, Parlamento, ir Komisijos paskelbtą ir pasirašytą Europos socialinių teisių ramstį (ESTR),

– atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį ir į jo pagrindinius tikslus iki 2030 m.,

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 16 d. Parlamento, Komisijos, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Tarybos pasirašytą La Hulpės deklaraciją dėl Europos socialinių teisių ramsčio ateities,

– atsižvelgdamas į Europos vaiko garantijų sistemą,

– atsižvelgdamas į Europos lyčių lygybės strategiją ir Moterų teisių veiksmų gaires,

– atsižvelgdamas į Europos neįgaliųjų teisių strategiją,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų (JT) darnaus vystymosi tikslus (DVT), ypač į 1, 2, 8 ir 10 tikslus,

– atsižvelgdamas į 1995 m. kovo 14 d. Kopenhagos deklaracija dėl socialinio vystymosi,

– atsižvelgdamas į pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijas,

– atsižvelgdamas į 2024 m. liepos 16 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją Nr. 78/318 dėl socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimo sąlygų, pavadintą „Antrasis pasaulinis aukščiausiojo lygio susitikimas socialinio vystymosi klausimais“,

– atsižvelgdamas į Ateities paktą, dėl kurio susitarta 2024 m. rugsėjo mėn. JT aukščiausiojo lygio susitikime,

– atsižvelgdamas į 2023 m. rugsėjo mėn. JT Generalinės Asamblėjos remiamame Aukšto lygio politiniame forume darnaus vystymosi klausimais priimtą politinę deklaraciją,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 2 dalį,

– atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,

A. kadangi darnus vystymasis yra vienas iš pagrindinių ES sutarties principų; kadangi 17-asis DVT yra Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m., kurią 2015 m. priėmė visos JT valstybės narės, pagrindas; kadangi ES įsipareigojimas įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m. virto pokyčius skatinančia ES politika;

B. kadangi ES tebėra didelė nelygybė tarp žmonių ir regionų, visų pirma pajamų ir lyčių nelygybė, o infliacija ir didėjančios pragyvenimo išlaidos daro neproporcingą poveikį mažas pajamas gaunantiems ir pažeidžiamiems namų ūkiams; kadangi būsto krizė tebėra didelis iššūkis visoje ES ir dėl jos kyla atskirtis dėl būsto, būsto nesaugumas, didesnės būsto išlaidos ir būsto nepakankamumas; kadangi šios problemos daro neigiamą poveikį socialinei sanglaudai, aukštynkryptei socialinei konvergencijai ir ES gyventojų socialinei gerovei; kadangi kai kurie tyrimai rodo, kad Europoje turtingiausi 10 proc. žemyno gyventojų valdo net 67 proc. jos turto, o žemiausioji suaugusiųjų dalis – tik 1,2 proc. turto[1]; kadangi 2023 m. ES 27 Gini koeficientas buvo 29,6 proc. ir nuo 2014 m. šiek tiek sumažėjo, o 13 valstybių narių viršijo šį vidurkį[2];

C. kadangi ES Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planu įsipareigojo iki 2030 m. sumažinti žmonių, kuriems gresia skurdas ir

---

1 „Global Wealth Report 2023“, *Credit Suisse AG*.

2 „Gyvenimo sąlygos Europoje. Pajamų pasiskirstymas ir pajamų nelygybė“, Eurostatas, 2024 m. lapkričio mėn.

socialinė atskirtis, skaičių bent 15 mln., įskaitant bent 5 mln. vaikų; kadangi beveik pusėje valstybių narių duomenys, deja, rodo, kad skurdo mažinimo srityje padaryta pažanga priešinga linkme, t. y. žengtas žingsnis atgal; kadangi vienam iš penkių vaikų ES vis dar gresia skurdas ir socialinė atskirtis; kadangi, jei dabartinė tendencija tęsis, ES nepasieks savo 2030 m. tikslo; kadangi, be to, daugiau kaip vienas iš dešimties europiečių patiria energijos nepriteklių ir dėl to didinama nelygybė; kadangi padėtis visame pasaulyje yra dar blogesnė – beveik 700 mln. žmonių gyvena itin dideliame skurde, o dar 2,8 mlrd. žmonių gyvena tarp itin didelio skurdo ribos ir 6,85 JAV dolerių uždarbio per dieną standarto[1], taip pat per pastaruosius tris dešimtmečius 35 proc. iš skurdo išlipusių žmonių vėl į jį pateko;

D. kadangi padaryta pažanga siekiant ES užimtumo tikslo, kad iki 2030 m. bent 78 proc. 20–64 metų amžiaus žmonių turėtų darbą; kadangi, remiantis Komisijos 2024 m. rudens ekonomine prognoze, ES užimtumo lygis pasiekė 75,8 proc.; kadangi dviejuose trečdaliuose valstybių narių 2023 m. užimtumas augo pakankamai, kad būtų pasiektas nacionalinis 2030 m. tikslas; kadangi vis dėlto išlieka didelių problemų, pvz., lyčių užimtumo skirtumas ir aukštas nedarbo lygis kai kuriose valstybėse narėse, nuolatinė darbo rinkos segmentacija, socialinės apsaugos trūkumai, didelis mažų garantijų ir nestandartinio darbo atvejų skaičius[2] ir nuolatiniai galimybių gauti kokybišką darbą skirtumai sektoriuose ir regionuose; kadangi 2024 m. 66,6 proc. bedarbių ir 10,9 proc. dirbančių asmenų grėsė skurdas[3];

E. kadangi ES daugėja nepakankamų pagrindinių gebėjimų, pvz., skaitymo, matematikos ir gamtos mokslų, mokymosi pasiekimų, ypač tarp nepalankioje padėtyje esančių besimokančių asmenų; kadangi ši nelygybė švietimo srityje kenkia vienodoms galimybėms toliau mokytis ir gauti kokybišką darbą ir prisideda prie nuolatinės socialinės atskirties ir atskirties darbo rinkoje;

F. kadangi ES nustatė tikslą, kad iki 2030 m. bent 60 proc. suaugusiųjų kasmet dalyvautų mokymuose; kadangi valstybės narės įsipareigojo siekti nacionalinių tikslų, kad pasiektų šį pagrindinį tikslą, ir kadangi dabartinis dalyvavimo lygis valstybėse narėse siekia tik 39,5 proc.;

G. kadangi demografiniai iššūkiai, įskaitant senėjančią visuomenę, mažą gimstamumą ir gyventojų skaičiaus mažėjimą kaimo vietovėse, ypač jaunimui persikeliant į miesto vietoves, galėtų padidinti ekonominę nelygybę, taip pat pakenkti socialinei pažangai ir ES regionų, darbo rinkų, viešosios infrastruktūros patrauklumui, taigi ir gerovės sistemų tvarumui, ir dar labiau padidinti regioninius skirtumus ES; kadangi todėl šie iššūkiai yra struktūrinis iššūkis ES ekonomikai;

---

1 „Poverty, Prosperity, and Planet Report 2024“, Pasaulio bankas.
2 „Gyvenimas ir darbas Europoje 2024 m.“, EUROFOUND, 2025 m.
3 „Gyvenimo sąlygos Europoje. Skurdas ir socialinė atskirtis“, Eurostatas, 2025 m. balandžio mėn.

kadangi migrantų integracija į darbo rinką gali padėti sumažinti darbo jėgos trūkumą; kadangi prie mažo gimstamumo smarkiai prisideda ir tai, kad visuomenė neturi visuotinės prieigos prie vaikų (0–3 metų amžiaus) priežiūros ir tretinio išsilavinimo, trūksta įperkamo būsto, nėra arba nepakanka vaiko priežiūros išmokų ir nepakanka apmokamų vaiko priežiūros atostogų;

H. kadangi visoje ES didėja darbo jėgos ir įgūdžių trūkumas, kurį lemia demografiniai pokyčiai, žalioji ir skaitmeninė pertvarka ir naujų įgūdžių poreikis; kadangi prastos darbo sąlygos ir įgūdžių neatitiktis tam tikruose sektoriuose tiesiogiai riboja ES gebėjimą pritraukti ir išlaikyti specialistus tiek iš trečiųjų šalių, tiek iš ES; kadangi kokybiškas užimtumas, didesnis darbo užmokestis ir darbo vietų stabilumas, taip pat trečiųjų šalių integracija į darbo rinkas gali padėti spręsti šiuos iššūkius;

I. kadangi iš EUROFOUND 2024 m. ataskaitos matyti, kad dešimtmečius mažėjęs savižudybių skaičius nuo 2021 m. didėja; kadangi reikia dėti daugiau pastangų siekiant pašalinti psichikos sveikatos sutrikimų priežastis, susijusias su darbo ir gyvenimo sąlygomis[1];

J. kadangi socialinė ekonomika, įskaitant socialines įmones, apima nuo valdžios institucijų nepriklausomus įvairių rūšių privačius subjektus, pvz., kooperatyvus, savitarpio pagalbos draugijas, asociacijas (įskaitant labdaros organizacijas), fondus (įskaitant integracijos į darbo rinką socialines įmones ir kitų teisinių formų subjektus priklausomai nuo kiekvienos ES valstybės narės); pažymi, kad ši įmonių ir organizacijų, veikiančių visose veiklos srityse, įvairovė turi tvirtą tapatybę, pagrįstą bendromis vertybėmis ir savybėmis, pvz., lyčių lygybe, vietos ir regionų atsakomybe, jautrumu klimato ir aplinkos problemoms, įtrauktimi, demokratiniu valdymu ir žmonių ir socialinių tikslų viršenybe prieš kapitalą, todėl didžioji dalis pelno reinvestuojama ribotai pelną paskirstant nariams ar akcininkams, kad būtų pasiekti organizacijos darnaus vystymosi tikslai arba atsižvelgiama į kolektyvinius ir viešuosius interesus;

K. kadangi, atsižvelgiant į nepakeičiamai lėtai mažėjantį vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą, EUROFOUND tyrimai rodo, kad daugelis valstybių narių iki šiol neįgyvendino jokių darbo užmokesčio skaidrumo priemonių, o dauguma šiuo metu taikomų nacionalinių priemonių dar nereikalaujama visą darbą vertinti vienodai[2];

L. kadangi sąžiningas darbo jėgos judumas yra įtvirtintas Sutartyse ir suteikia galimybių įmonėms ir darbuotojams ir turėtų būti skatinamas tarp darbuotojų ES viduje, taip pat tarp darbuotojų iš

---

1 „Psichikos sveikata Europos Sąjungoje ir Norvegijoje. Rizikos grupės, tendencijos, paslaugos ir politika“, EUROFOUND, numatoma 2025 m.

2 „Tolesnė darbo užmokesčio skaidrumo patirtis“, EUROFOUND, numatoma 2025 m.

trečiųjų šalių, kartu užtikrinant visapusišką pagarbą darbo ir socialinėms teisėms, be kita ko, trečiųjų šalių piliečiams, ir jų įgyvendinimą, naudojantis teisėtais migracijos būdais, taip pat vienodą požiūrį ir nediskriminavimą ir kovą su nedeklaruojamu darbu;

M. kadangi TDO trišalė struktūra ir platus narystės spektras ją išskiria kaip pasaulinių darbo standartų lyderę; kadangi, atsižvelgiant į TDO misiją skatinti socialinį teisingumą, jo pagrindinius principus ir teises darbe visų pirma siekiama užtikrinti sąžiningą ir deramą darbo aplinką visiems, įskaitant asociacijų laisvę ir teisę į kolektyvines derybas, visų formų priverstinio ar privalomojo darbo panaikinimą, veiksmingą vaikų darbo panaikinimą, diskriminacijos užimtumo ir profesinėje srityje panaikinimą ir teisę į saugią ir sveiką darbo aplinką; kadangi ES kontekste šios teisės saugomos ES sutartimis, Pagrindinių teisių chartija ir ES darbo teisės *acquis*; kadangi kai kurios valstybės narės susiduria su sunkumais įgyvendindamos ir vykdydamos šiuos įsipareigojimus;

N. kadangi socialiniai partneriai ir pilietinės visuomenės organizacijos atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant deramas darbo sąlygas ir skatinant socialinį teisingumą ir lygybę; kadangi, remiantis mokslinių tyrimų duomenimis, pramonės demokratija yra glaudžiai susijusi su darbo kokybe, užimtumu ir pramonės konkurencingumu[1];

1. mano, kad Komisija ir valstybės narės turėtų dėti daugiau pastangų siekdamos įgyvendinti ESTR, laikydamosi La Hulpės deklaracijos ir atlikdamos plataus užmojo veiksmų plano atnaujinimą, kad būtų siekiama pagrindinių 2030 m. tikslų; ragina Komisiją įgyvendinant atnaujintą veiksmų planą atitinkamai papildyti dabartinius pagrindinius tikslus bei parengti teisėkūros iniciatyvas siekiant visapusiškai įgyvendinti ESTR;

2. ragina Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti su Parlamentu rengiant naują Europos socialinį susitarimą dėl ateities su aiškiais įsipareigojimais ir investicijomis šiose srityse: sumažinti skurdo ir socialinės atskirties riziką ES ir iki 2050 m. pasiekti nulinį grynąjį išmetamą ŠESD kiekį ES;

3. pripažįsta, kad 1995 m. Kopenhagoje vykusio Pasaulinio aukščiausiojo lygio susitikimo socialinio vystymosi klausimais trys pagrindinės temos, kurios laikomos trimis socialinio vystymosi ramsčiais – skurdo panaikinimas, visiškas ir produktyvus užimtumas, deramas darbas visiems ir socialinė įtrauktis – tebėra aktualios, svarbios ir tarpusavyje susijusios bei viena kitą stiprinančios;

4. pabrėžia, kad svarbu naudoti socialinių rodiklių suvestinę ir socialinės konvergencijos sistemą siekiant nustatyti riziką ir stebėti pažangą užtikrinant aukštynkryptę socialinę konvergenciją ir

---

1 „Pagrindinių darbo santykių ir pramonės demokratijos aspektų vertinimas“, EUROFOUND, 2023 m. gruodžio mėn.

mažinant nelygybę, stiprinant socialinės apsaugos sistemas ir skatinant deramas darbo sąlygas bei paramos priemones, kad būtų užtikrinta sąžininga pertvarka; pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu būtina užtikrinti tvarią, socialiniu požiūriu teisingą ir įtraukią Europą, kurioje socialinės teisės būtų visapusiškai apsaugotos ir užtikrintos; primena, kad ES piliečiai socialinę Europą laiko vienu iš savo prioritetų; todėl pabrėžia, kad Komisija turi skubiai pateikti kokybiškų darbo vietų dokumentų rinkinį, įskaitant būtinas teisėkūros iniciatyvas ir investicijas, kad būtų užtikrintos kokybiškos darbo vietos;

5. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti demokratiją darbe, socialinį dialogą ir kolektyvines derybas ir darbuotojų teisių apsaugą, visų pirma atsižvelgiant į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką; pabrėžia, kad pagal kitą daugiametę finansinę programą (DFP) reikia ir toliau skirti pakankamai išteklių socialiniam dialogui ir kolektyvinėms deryboms remti ir socialinių partnerių gebėjimų stiprinimui gerinti; ragina dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti vienodą vyrų ir moterų darbo užmokestį už vienodą darbą, didinti darbo užmokesčio skaidrumą ir spręsti lyčių nelygybės problemą, kad būtų panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio, pensijų ir užimtumo skirtumai ES; ragina Komisiją ir valstybes nares taikyti lyčių aspekto integravimą visose politikos srityse ir teisės aktuose;

6. ragina dėti daugiau pastangų kovojant su smurtu, diskriminacija ir priekabiavimu darbo pasaulyje; pabrėžia prevencinių ir apsaugos darbo vietoje priemonių svarbą siekiant apsaugoti darbuotojų gerovę, fizinę ir psichinę sveikatą; pažymi, kad daugėja su darbu susijusių psichologinių traumų, susijusių su naujomis darbo organizavimo formomis, nuolatiniu buvimu prisijungus prie interneto ir skaitmeniniu stebėjimu[1];

7. primena, kad JT Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. ir susijusiuose tiksluose pripažįstama, kad visų formų ir aspektų skurdo, įskaitant ypač didelį skurdą, panaikinimas yra didžiausias pasaulinis iššūkis ir būtinas darnaus vystymosi reikalavimas ir kad niekas neturėtų būti paliktas nuošalyje, o labiausiai atsiliekantys asmenys turėtų būti pasiekti pirmiausia; todėl ragina, siekiant spręsti būsto krizę ir kovoti su benamyste, kitoje DFP laikytis holistinio požiūrio į skurdo panaikinimą, socialinę apsaugą ir įtrauktį ir pasiūlyti plataus užmojo strategiją, susietą su pakankama parama, remiantis būsimu Parlamento pranešimu savo iniciatyva dėl ES kovos su skurdu strategijos ir plataus užmojo įperkamo būsto planu; pabrėžia, kad šios naujos iniciatyvos turi papildyti kitas susijusias ES strategijas, kad būtų užtikrintas daugialypis požiūris į kovą su skurdu; primena, kad jau 2020 m. Komisija apskaičiavo, kad socialinės investicijos yra 192 mlrd. EUR per metus mažesnės nei reikia piliečių poreikiams patenkinti; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia

---

1 2024 m. e. apklausa „Gyvenimas ir darbas ES“, EUROFOUND, 2024 m.

atitinkamų Europos fondų vaidmenį kovojant su skurdu ir socialine atskirtimi ir pabrėžia, kad kitoje DFP būtina išlaikyti tvirtas savarankiškas kovos su skurdu ir socialine atskirtimi priemones;

8. taip pat primena ES vaidmenį trečiųjų šalių socialinio vystymosi srityje, be kita ko, pasitelkiant tokius fondus kaip „Globali Europa“; labai apgailestauja dėl to, kad kai kurios šalys panaikino finansavimą vystymuisi, įskaitant socialinį vystymąsi, o tai turi pražūtingų padarinių žmonių gyvenimui ir pragyvenimo šaltiniams; primygtinai ragina ES toliau tvirtai įsipareigoti remti socialinį vystymąsi užsienyje pagal dabartinę ir kitą DFP, kad būtų užtikrintas stabilumas ir stabilus finansavimas, ir bendradarbiauti su visais atitinkamais subjektais siekiant užtikrinti nuolatinį įsipareigojimą siekti socialinio vystymosi tikslų visame pasaulyje;

9. primygtinai ragina visas valstybes nares, įgyvendinant savo nacionalinį veiksmų planą dėl Europos vaiko garantijų sistemos, toliau dėti pastangas siekiant spręsti vaikų skurdo problemą ir ragina Komisiją užtikrinti, kad kitoje DFP tam būtų skirta nemažai biudžeto išteklių;

10. palankiai vertina tai, kad neseniai priimta Direktyva dėl darbo skaitmeninėse platformose[1], nes tai yra svarbus žingsnis siekiant apsaugoti skaitmeninės ekonomikos darbuotojus; pabrėžia, kad reikia taikyti vienodą apsaugą visų sektorių, kuriuos veikia dirbtinis intelektas (DI), darbuotojams, užtikrinant, kad žmogaus vykdomos kontrolės principas taptų privalomu standartu, ir pakartoja raginimą parengti naujas teisines iniciatyvas dėl DI ir algoritminio valdymo darbo vietoje, taip pat dėl teisės atsijungti; primena, kad DI sistemų diegimas turėtų atitikti žaliosios pertvarkos ir klimato tikslus; pabrėžia, kad reikia kurti tvarias kokybiškas darbo vietas besivystančiuose sektoriuose arba sektoriuose, kurie buvo pertvarkyti vykdant dvejopą pertvarką, ir stiprinti pertvarkos valdymo ir numatymo teisinę sistemą, kartu skatinant socialinių partnerių vaidmenį ir dalyvavimą bei įtraukią darbo rinkos politiką;

11. pabrėžia būtinybę ir toliau užtikrinti nemokamo kokybiško viešojo švietimo, kokybiškos mokymo politikos ir mokymosi visą gyvenimą teikimą ir visuotinį prieinamumą, kuriais sudaromos galimybės gauti deramai apmokamą kokybišką darbą; pažymi, kad strateginės kvalifikacijos kėlimo, perkvalifikavimo ir mokymo programos turi būti prieinamos visiems darbuotojams, įskaitant asmenis su negalia, kartu su mokymo išmoka, ir jos taip pat turėtų būti pritaikytos prie darbuotojų poreikių ir gebėjimų; todėl ragina įvesti žmogaus teisę į mokymą ir kvalifikacijos kėlimą darbuotojams ES lygmeniu;

12. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į klimato ir biologinės įvairovės krizes ir

---

[1] 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2831 dėl darbo platformoje sąlygų gerinimo (OL L, 2024/2831, 2024 11 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj).

ekonominius bei demografinius iššūkius, nė viena ES karta ar regionas – nei dabar, nei ateityje – neturėtų būti palikta (-as) nuošalyje ir kad visiems turėtų būti užtikrinta visuotinė prieiga prie teisingos pertvarkos; ragina pateikti iniciatyvų, kuriomis būtų remiami tiek jauni, tiek vyresnio amžiaus žmonės ir asmenys su negalia, taip pat numatyti priemonių regionams, kuriuose mažėja gyventojų skaičius, kuriomis būtų užtikrintos, pvz., geresnės ir nevaržomos galimybės naudotis infrastruktūra, įskaitant viešąjį transportą, skaitmeninį junglumą ir įperkamą būstą, viešąsias paslaugas, sveikatos priežiūrą, ilgalaikės ir ikimokyklinės priežiūros paslaugas ir švietimą, taip pat investicijos į geresnes darbo galimybes siekiant užkirsti kelią gyventojų skaičiaus mažėjimui; ragina valstybes nares užtikrinti visuotinę teisėmis grindžiamą prieigą prie aukštos kokybės viešųjų paslaugų ir į jas investuoti; taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai įgyvendinti Europos priežiūros strategiją, užtikrinant kokybiškas, įperkamas ir prieinamas priežiūros paslaugas visoje ES;

13. primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares užtikrinti, kad žalioji pertvarka būtų socialiai teisinga, teikiant konkrečią paramą darbuotojams, namų ūkiams, regionams ir įmonėms, kuriuos paveikė struktūriniai pokyčiai ir nauji darbo rinkos poreikiai; pažymi, kad prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo strategijomis, jei jos parengtos kruopščiai ir pasitelkiant tvirtą socialinį dialogą, galima sukurti atsparias ekonomines ekosistemas, kokybiškas darbo vietas, tvarias įmones ir įtraukesnę visuomenę, nė vieno nepaliekant nuošalyje;

14. ragina Komisiją ir valstybes nares remtis Socialiniu klimato fondu ir padėti pagrindus socialinės apsaugos sistemų pritaikymui ir stiprinimui nacionaliniu lygmeniu teikiant ES paramą, kad būtų užtikrintas socialinis atsparumas klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo poveikiui darbo vietoms ir gyvenimo sąlygoms, bei užtikrinti, kad poveikį patiriančios bendruomenės būtų visiškai pasirengusios naujai darbo rinkai;

15. ragina toliau remti trečiųjų šalių piliečius, kad jie galėtų integruotis į ES darbo rinką ir išnaudoti visą savo talentų potencialą, užtikrinant aukštos kokybės darbo vietas ir darbo sąlygas, remiamas pagal veiksmingą integracijos politiką, kuria būtų siekiama visapusiško papildomumo specialistų potencialo išnaudojimui ES viduje;

16. ragina atidžiai stebėti aktyvias darbo rinkos priemones, taip pat tinkamą pajamų rėmimą, galimybę gauti deramą ir įperkamą būstą ir visuotinės socialinės apsaugos teikimą, kad būtų užtikrintas vienodas labiausiai nuo darbo rinkos nutolusių asmenų, visų pirma moterų, asmenų su negalia, migrantų, LGBTIQ+ bendruomenės asmenų, į darbo rinką patenkančio jaunimo, vyresnio amžiaus asmenų, kaimo arba atokiose vietovėse gyvenančių asmenų, ilgalaikių bedarbių, romų ir kitų mažumų, dalyvavimas; taip pat pabrėžia, kad būtina užtikrinti tinkamą socialinę apsaugą ir paramą savarankiškai

dirbantiems asmenims; atsižvelgdamas į tai primena, kad minimaliųjų pajamų išmokos dažniausiai yra gerokai mažesnės už nacionalines skurdo ribas ES; primygtinai ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti Tarybos rekomendaciją dėl pakankamų minimaliųjų pajamų[1]; primena, kad minimaliųjų pajamų sistemos atlieka svarbų vaidmenį visame pasaulyje, nes jos padeda žmonėms išbristi iš skurdo;

17. mano, kad socialinė ekonomika yra pagrindinė ESTR ir jo tikslų įgyvendinimo varomoji jėga, dažnai užtikrinanti užimtumą pažeidžiamoms ir atskirtoms grupėms ir suteikianti joms galimybę tobulinti įgūdžius; ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti savo paramą visoms socialinės ekonomikos įmonėms, siekiant skatinti kokybišką, deramą ir įtraukų darbą; pabrėžia, kad socialinės ekonomikos projektams įgyvendinti paprastai reikia glaudžios partnerystės su viešaisiais subjektais, todėl ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti valdžios institucijų ir socialinės ekonomikos organizacijų bendradarbiavimo pagrindą;

18. pabrėžia, kad norint pasiekti 2030 m. DVT taip pat reikia taikyti gero valdymo principus, grindžiamus teisinės valstybės principu, atsakingomis institucijomis, veiksmingu įgyvendinimu, stebėsena ir vykdymo užtikrinimu, ir vengti teisinio netikrumo, taip pat ir ES narystės siekiančiose šalyse; ragina, kad antrojo pasaulinio aukščiausiojo lygio susitikimo politinėje deklaracijoje būtų įtraukti reikšmingi įsipareigojimai dėl DVT įgyvendinimo pažangos ir nuolatinių socialinės plėtros spragų šalinimo, taip pat veiksmingi stebėsenos ir peržiūros mechanizmai; pabrėžia, kad būtina reguliariai vykdyti išsamų peržiūros procesą, įskaitant kas dvejus metus teikiamas ministrų deklaracijas; remia JT socialinio vystymosi komisijos atgaivinimą ir aktyvesnį darbo ministerijų ir socialinių partnerių dalyvavimą, ir ragina TDO veikti kaip pagrindinę įgyvendinimo priežiūros instituciją;

19. primena, kad taika ir pasaulinis bendradarbiavimas yra pagrindinės sąlygos, kad būtų pasiektas tvarus vystymasis Europoje ir visame pasaulyje; pabrėžia, kad ES turi būti lyderė tarptautinių žmogaus teisių srityje visiškai ir veiksmingai įgyvendinant tarptautines žmogaus teisių priemones; pažymi, kad visuotinis įsipareigojimas žmogaus teisių priemonių srityje taip pat turi būti stiprinamas naudojantis diplomatinėmis ir ekonominėmis galimybėmis, taip pat sudarant sąlygas kitiems, pvz., nevyriausybinėms organizacijoms ir profesinėms sąjungoms, laisvai dirbti siekiant propaguoti žmogaus teisių ir socialinius standartus visame pasaulyje; primygtinai ragina JT valstybes nares remti ir skatinti socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės organizacijų vaidmenį savo teritorijose ir užtikrinti prasmingą jų dalyvavimą rengiantis aukščiausiojo lygio susitikimui ir

---

[1] 2023 m. sausio 30 d. Tarybos rekomendacija dėl pakankamų minimalių pajamų, kuriomis užtikrinama aktyvi įtrauktis (OL C 41, 2023 2 3, p. 1).

vykdant tolesnę su juo susijusią veiklą; pabrėžia, kad aktyvus įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas formuojant politiką ir veiksmingos kolektyvinės derybos gali labai prisidėti prie pažangos siekiant socialinio vystymosi tikslų įgyvendinimo; primena, kad žmogaus teises ir socialines teises gali patikimai skatinti tik tos šalys, kurios pačios laikosi savo įsipareigojimų;

20. ragina JT ir visas dalyvaujančias šalis, visų pirma šalis, kuriose rengiamas aukščiausiojo lygio susitikimas, visapusiškai gerbti darbo ir socialines teises, be kita ko, ratifikuojant pagrindines TDO konvencijas ir įsipareigojant laikytis Socialinės deklaracijos vertybių; pabrėžia, koks svarbus yra ESTR, taip pat La Hulpės deklaracija, siekiant sukurti stiprią socialinę Europą; pabrėžia, kad Europoje ir visame pasaulyje reikia atnaujinti įsipareigojimą iki 2030 m. pasiekti tiek ES socialinius tikslus, tiek DVT;

21. susirūpinęs atkreipia dėmesį į lėtą pažangą siekiant DVT visoje ES, nes pažangos tempas 2020–2023 m. laikotarpiu buvo daugiau nei perpus mažesnis negu 2016–2019 m. laikotarpiu; išreiškia susirūpinimą, kad dabartinės Europos Komisijos pirmininkės politinėse gairėse nebuvo aiškiai paminėti DVT; pabrėžia, kad svarbu stiprinti ES įsipareigojimus siekti socialinės pažangos ir įgyvendinti DVT; ragina Komisiją ir valstybes nares laikytis savo įsipareigojimo siekti bendrų ES tikslų, ypač ES sutarties 3 straipsnio; atsižvelgdamas į tai, ragina ES konstruktyviai dalyvauti siekiant priimti JT sutartį dėl verslo ir žmogaus teisių, kad būtų reglamentuojama tarptautinių korporacijų ir kitų verslo įmonių veikla, užtikrinama sąžininga darbo užmokesčio praktika už ES ribų ir sudaromos sąlygos nuo nesąžiningos darbo užmokesčio praktikos nukentėjusiems asmenims siekti žalos atlyginimo;

22. ragina ES remti visuotinį perėjimą nuo neoficialaus prie oficialaus užimtumo, laikantis TDO rekomendacijos Nr. 204, skatinant sąžiningus darbo standartus, deramą darbą ir galimybes naudotis socialine apsauga; ragina įtraukti šį tikslą į ES vystymosi, prekybos ir išorės veiksmų politiką;

23. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.